

Návrh otcovského opatrovníka nezletilých dětí, by byl zamítnut návrh jeho manželky, aby byl zřízen opatrovník k činu za účelem přidržení otcovského opatrovníka k placení výživného manželským dětem, s o u d p r v é s t o l i c e zamítl, r e k u r s n í s o u d napadené usnesení potvrdil.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Stěžovatel sám uvádí, že zatím jest řešiti jen otázku, zda má býti zřízen kolisní opatrovník jeho nezletilým dětem. V tomto směru nejen nejsou rozhodnutí nižších soudů ve zřejmém rozporu se zákonem (§ 16 nesp. pat.), nýbrž naopak úplně zákonu odpovídají. Nezletilé děti, o něž jde, jsou ve výchově matky, která nežije s manželem a navrhuje, by bylo manželskému otci uloženo placení výživného pro děti. O vyživovací povinnosti manželského otce k nezletilým dětem jest rozhodnuto v řízení mimosporném (rozh. čís. 1573, 3572, 3676 sb. n. s. a judikát dřívějšího nejv. soudu ve Vídni čís. 237 uveřejněný pod čís. 1664 úř. sb.). Podnět k tomuto řízení může dáti také matka, zejména, jsou-li děti v její výchově a výživě (§ 178 obč. zák.), ale sama nemůže doháněti otce k plnění vyživovací povinnosti a nemůže jen ve své vlastnosti jako matka zastupovati děti v tomto řízení, protože není jejich zákonným zástupcem. Otec je rovněž nemůže zastupovati, protože jde o jeho vyživovací povinnost, k jejímuž plnění má býti přidržen. Nutno tedy zřídit dětem pro toto řízení zvláštního zástupce. V tom smyslu rozhodl nejvyšší soud již nesčíslněkrát (na př. rozh. R I 1343/21, 1345/21, 1348/21, 1436/21, R II 421/21, R I 337/22, 555/22, 1177/22, R II 142/22, R I 24/23, 1024/23 a m. j.). V §§ 270 až 272 obč. zák. jsou uvedeny příkladno případy, ve kterých jest nezletilcům ustanoviti zvláštního opatrovníka, a již tam jest uvedeno, že jim má býti zřízen opatrovník, jestliže »ve zvláštním případě otcem zastupování býti nemohou« (§ 270 obč. zák.), jakož i »v záležitostech, které se mezi rodiči a nezletilým dítětem přiházejí« (§ 271 obč. zák.). Právě o takový zvláštní případ tu jde a nikoliv o odnětí moci otcovské, jak se stížnost vyjadřuje. I kdyby byla matka nenavrhla ustanovení kolisního opatrovníka, byl by tak musil soud sám od sebe učiniti podle §§ 270, 271, 187 obč. zák. a podle zásady vyslovené v § 2 čís. 2 nesp. říz. Táž zásada jest vyslovena pro řízení pozůstalostní v § 77 čís. 1 nesp. říz. a dochází výrazu také v § 51 obč. zák.

Čís. 8154.

Podnájemník může pro tvrzený přímý nájemní poměr odporovati výkonu exekuce vyklizením proti sobě a své rodině toliko žalobou podle § 39 čís. 5 ex. ř. a žádati za odklad exekuce podle § 42 čís. 5 ex. ř. N e s t a č í p o u h ý j e h o n á v r h, b y b y l v ý k o n n ý o r g á n p o u k á z á n h o n e v y k l i z o v a t i.

(Rozh. ze dne 22. června 1928, R I 448/28.)

Soud první stolice zamítl návrh vymáhajícího věřitele, by byl výkon exekuce vyklizením povolené proti Antonínu H-ovi nařízen i proti Jiřímu H-ovi. Rekursní soud nařídil výkon exekuce i proti Jiřímu H-ovi.

Nejvyšší soud obnovil usnesení prvního soudu.

Důvody:

Napadené usnesení, nařizující, by exekuce, povolená proti Antonínu H-ovi vyklizením najatého bytu, byla provedena i proti Jiřímu H-ovi, byt ten obývajícím, poněvadž tento podal sice žalobu na vymáhajícího věřitele, že mu přísluší k bytu přímé právo nájemní, ale nezažádal dosud o odklad exekuce, jest v rozporu s usnesením téhož rekursního soudu ze dne 26. listopadu 1927. Tomuto dřívějšímu usnesení, jímž bylo potvrzeno rozhodnutí exekučního soudu, že se Jiří H. poukazuje, by podal na vymáhajícího věřitele žalobu o určení přímého nájemního poměru, jinak by nucené vyklizení bytu bylo i proti němu provedeno, nelze rozuměti jinak, nežli že se výkon exekuce proti Jiřímu H-ovi, podá-li žalobu, odkládá na dobu trvání rozepře, takže Jiří H., podav žalobu, neměl již, proč by podával nový zvláštní návrh na odklad exekuce. Nelze arci uznati postup, zachovaný stranami i nižšími soudy, za správný. Poněvadž exekuční titul vydaný proti Antonínu H-ovi jako majiteli bytu vztahuje se podle § 568 c. ř. s. také na jeho podnájemníky, a vymáhající věřitel tvrdil podle § 54 ex. ř., že Jiří H. jest podnájemníkem Antonína H-a, mohl Jiří H. odporovati výkonu exekuce proti sobě a své rodině toliko žalobou podle § 39 čís. 5 ex. ř., pro niž po dojití žádosti za výkon exekuce u exekučního soudu byl by býval podle §§ 17, 37 a 33 ex. ř. příslušným soud exekuční. S touto žalobou mohl a měl zároveň žádati za odklad exekuce (§ 42 čís. 5 ex. ř.). Pouhý návrh, učiněný nad to již před podáním exekuční žádosti, by výkonný orgán byl poukázán, Jiřího H-a a jeho rodinu při výkonu exekuce z bytu nevyklízeti, nemohl žalobu nahraditi. Zákonem stanovený postup nebyl tedy zachován, to však nemůže nic změnit na právní moci usnesení exekučního soudu, že exekuce nebude vykonána proti Jiřímu H-ovi, vykáže-li do čtrnácti dnů, že podal příkázanou mu určovací žalobu. Týž to vykázal, proto nemůže býti až do skončení takto zahájeného sporu z bytu nuceně vyklizen.

Čís. 8155.

Jest na tom, kdo žaluje o náhradu škody, by dokázal nejen vznik obligačního nároku, nýbrž i že mu vůbec vzešla škoda a v jaké výši. Prvé dvě otázky dlužno řešiti v mezitimním rozsudku, konečnému rozsudku lze zůstaviti toliko rozhodnutí o výši žalobního nároku a o útratách sporu.

(Rozh. ze dne 21. června 1928, Rv I 1470/27.)